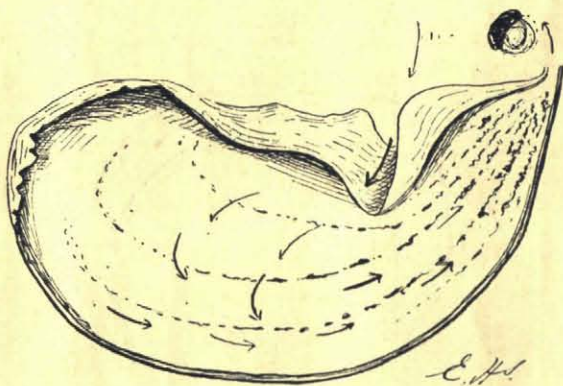

maar er is nog meer. Iets dat ik niet wist en ook nergens beschreven heb kunnen vinden. Behalve de kleuren, die de bezoekers onder in de groote donkere kom vinden en die hen de goeden weg moeten wijzen, heeft de bloem nog een lantaarntje uitgehangen, om ze bij te lichten. Houdt ge de bloem tegen het licht, terwijl ge er boven in ziet, dan bemerkt ge duidelijk twee of drie lichtbanen, doorschijnende golflijnen; deze loopen evenwijdig met de honingmerkstreepen en ook die voeren, samenlopend, naar den uitgang, waar stempel en stuifmeel wachten. Deze orchidee is inderdaad een vensterbloem.

Bloem van Vrouwenschoentje in doorsnee.
De pajltjes geven de richting aan die de insecten volgen moeten.

Ook bij andere bloemen is deze wonderlijke inrichting mooi te zien. Zoek er maar eens na bij een cyclamen; ge weet wel, die mooie paarse of witte bloem in de vorm van een pluimbal, ook alpen-viooltje of soms varkensbrood geheeten (van wege den knol).

Misschien zal iemand u zeggen, dat dit alles goed en wel en heel mooi en wonderbaarlijk lijkt, maar dat het volstrekt niet bewezen is, dat al die venster-vlekken, honinglijnen, gidsende haren, dat al die wonderlijke inrichtingen werkelijk de beteekenis hebben, die wij denkende menschen er aan meenen te moeten geven. Inderdaad, ik geloof ook niet, dat het bewezen is, zelfs niet dat het ooit te bewijzen zal zijn; maar zoo gauw en zoo vaak ik er toe in de gelegenheid kom, zal ik trachten waarte nemen, of en hoe de wespen en bijen, die geregeld de vrouwenschoentjes bezoeken, zich gedragen; en gaat het zoo als te verwachten is, wel dan gelooven wij maar vrij, wat nog niet bewezen is, tot iemand ons een andere aannemelijke verklaring van die wondere, zoo doelmatig schijnende dingen geeft. Niet een verklaring hoe die inrichtingen zijn ontstaan of hoe andere organen hun functie en vorm hebben gewijzigd, om te worden tot wat er tegenwoordig is; dat is een andere belangwekkende studie; maar ons interesseert in de eerste plaats, wat wij nu zien en de mogelijke beteekenis of de dienst van de inrichting, zooals die nu bestaat.

E. HEIMANS.

HERINNERINGEN.

De wilde Monnikskap.

Deze plant wekt in mij een gedachte-beeld van het Geuldal bij Epen, daar waar de klare beek stroomt in zijn dal van welige weiden waarin lange populieren verspreid staan; ingesloten is dit dal tusschen de hooge heuvels, gelapt met akkers in heerlijke kleuren van tarwe en haver en klaver, en bezet met vruchtgaarden van oude boomen. Daar waar het dal nauwer is en het water, belemmerd in een geul van leisteen, stroomversnellend vervalt met kristallen geklater, de stroomingen verglaasd, daar groeien deze planten met hun kerfloof en donkerblauwe bloemen aan de rotswal.

DE REGEN.

Het was toen na een zomerregen
die uren lang was ruischend neergezegen.
De zon scheen door; uit 't grasveld stijgt
een blauwe nevel; boomloof neigt,
nog zwaar van druppels, diamanten last
aan elke blaadje; de beek wast,
spoelt in zijn bed omboord van teeder kruid.
In zingen en gefluit de vogels breken uit.

Aan mijn vader.

Ook is het beeld van de monnikskap verbonden aan het beeld van een dag dat ik, met mijn vader op reis in het Zwarte Woud, wandelde van Lichtenthal in het Oosdal naar Gernsbach in het Murgdal. Het was één van de blijde lange reeks zonnefeestdagen in Juli.

De weg ging langs de helling van het groote dal van een kleine beek-ergens-beneden. Deze helling was bezet met verspreid staande oude wrongtakkige vruchtboomen met rulle ijle kronen, waaronder tusschen akkergewas in smalle reepen, afvallende tot ver beneden aan de dalweide: klaver grijsgroen, haver grijsblauw en tarwe roestgeel. De bergopgang tegenover was bestippeld met ontelbare akkers: vreemde lichtkleuren. Waar dit met licht gevloede dal uitkomt in het groote Murgdal, daar zagen we de tegenoverstaande bergopgang als een zeer hoogopstaande walling zacht-lilagrijs met toppenlijn flauw afgeteekend staan tegen de blauwgrijze lucht; het was daar onderaan die opgang een wemeling van kleurlicht. De ergens in de lichtzee verloren staande zon heerschte over al, drenkend alle kleuren, dat ze trillevend zijn en als van een kleurlicht-vloeijsel. Eindelijk daalde de weg schuins naar het dal op Gernsbach aan dat we al lang gezien hadden: een rij vaal-paarsroode daakjes. Aan de rotskanten van deze holle weg stonden veel mooie bloemen: gele groote sedums, witte en roode kleine sedums, rosmarijn en groote blauwe klokken.

We naderden nu van boven de daken en kleine

toren, en van een watermolen aan de beek hoorden wij het frissche geplas; wat later zagen we het scheprad draaien, goudgroen fluweelig met mos bekleed, het spatte in de zon blauw-en-oranje flonkerend. Zoo kwamen we op de landstraat die beneden door het dal gaat, en we liepen het stadje binnen door een zeer verweerde steenen poort, die bewoerd was met groen van mos en kleine fijne muurvarens en met kleurige bloemen, afhangende bossen blank-blaauwe rapunzelklokjes en krachtig uit de steen-voegen opgegroeide monnikskap-planten met hun trossen van somber blauwe bloemen.

Het stadje dat we toen binnen waren, was een wonder van innigheid. De gevels van fijn-grijze steen in behaaglijke bouwde: renaissance en ook gotisch. Deze straat liep uit op een klein plein waar in het midden een kleine gotische fontein, grijs-steenen bekken met bronzen drakekopjes-spuisers, en aan de omringende huizen waren sierlijke bronzen uithangborden.

We dronken hier koffie voor een herberg, zittende achter een haag van laurieren en oleanders — de oleanders vaal-rozerood in bloei — onder een „laube” van glycine, teer geelgroen met licht-lila bloemtrossen.

De zon speelde kleurig in het lucht bloem- en looverdak boven onze hoofden; het kleine plein lag stil onder de zon.

Aan de overkant in rustig schaduwlicht zat achter zijn opengeslagen werkplaats-raam een schoenmaker te werken, en maakte telkens met geklop op een zool de stilte hoorbaar.

Een slanke jonge vrouw stak het plein over; ze had der haar in een krans van geel-blonde vlechten en ze droeg een wit-gele korf-om-inkoopte-doet met het hengel in de elleboog-bocht van der blond-blozende arm gevat.

Deze omgeving stemde ons tot een rustige geest van beslotenheid van leven en gelukkig genoegen met het leven-

van-alle-dagen in zoo'n oud-duitsch stadje.

Als we onze sterke deutsche koffie en onze goede hollandsche sigaar genoten hadden, trokken we weer op.

DE ZON.

De zon steeg op in hemel zonder wolk,
begon zijn reis toen door de ether-kolk.
De zon was al zeer hoog gegaan,
een kogel van blind licht in breede hemelbaan.
Allengs geklommen hoog den hemel in,
de schaduw van huis' en boome krimpen in.
In wemelichte lucht verloren staat de zon,
een kern van blindend licht, blinde lichtbron.
De zon klom traag den hoogen hemel in,
en eindelijk had ze het gewin
van 't hoogste punt, 't was toen
het midden van den dag, de noon.
De wereld is nu stom, heel geen geluid.
De zon staat boven alles uit.

JOHANNES DE ZWERVER.

(Wordt vervolgd).

DE DRIEBLADIGE AKEBIA.

Toevallig vond ik in het begin van Mei deze buitengewone plant met zijn half Japanschen-half Oud-Testamentischen naam in een tuin te Haarlem groeien; en wel tegen een schutting op een weinig in het oogvallende plaats, half verscholen achter heel gewone tuinvulling. De niet alledaagsche kleur van de bloemen, mooi purperbruin met een spoor van groen zoo ongeveer als van de *waterbezie* en van de *specerijstruik*. Ook de vroege bloeitijd en vooral het bijzonder mooie drievoudige gelobde blad, o zoo teer van tint en stof, maken de plant tot een ware ooglust. Als een fontein zoo springen uit vier of vijf wijd open knopschubben, de bladeren en bloemen gezamenlijk te voorschijn.

Toch is het bij ons een zeer zeldzame kweekplant; zoo zeer, dat de tuinman, die mij met een bloem-takje zag loopen, me zei: „Daar hebt u wat raars in de vingers, daarvan vind u in het heele land de weerga niet; mijnheer Springer zelf kent er den naam niet van.”

Nu weet ik volkomen zeker, dat er geen enkele boom of heester in ons heele land groeit, waarvan de bedoelde heer Leonard A. Springer (de man die de Haarlemmerhout zoo knap heeft gered van zijn ouderdomskwalen) den naam niet kent; laat staan van een klimheester, die in zijn Haarlem staat.

Met een briefkaartje was ik dus geholpen geweest; de welwillendheid van de heer Springer is mij en zoo velen anderen door ervaring bekend. Maar eerst zelf probeeren.

Dat het een Akebia kon zijn vermoedde ik wel, ik kende de vijftallige soort, maar die heeft heel ander blad. In de gewone Duitsche dendrologieën (boomboeken) staat de plant niet, ook niet in de nieuwe Schneider; ik vond hem ten slotte vermeld

